

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
[začasno še tudi 13.321]

Vodstvo državne ljudske knjižnice v Ljubljani.

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din
Malloglasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisajte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste

Glasiilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Ljudstvo, kdaj boš spoznalo svojo moč?

Vsak, kdor kaj čita, ve, kako se po svetu godi. Ve, katere so napredne in moderne države, ve, kakšne pravice imajo državljani. Med moderne države v Evropi bi štel Anglijo, Švico, Nemčijo, Norveško, Francijo, Nemško Avstrijo, Dansko in še nekatere manjše države. Imamo pa v Evropi tudi zelo reakcionarne države, Madjarsko, Italijo, Španško, Bolgarijo, Rumunsko itd. Tako spoznaš, kje vlada kapitalizem še popolnoma absolutistično, kje ljudstvo spi in kje se je že vzdramilo.

Preglejmo Evropo od Albanije do Londona. V južnih krajih še vedno prestopajo ljudi kakor pred sto leti — o tem se lahko vsak prepriča, kar v vojašnico naj pogleda. Potem se ustavimo na pr. na Dunaju. Tu že lahko vidiš polno časopisov, ki poročajo o vsem iz vsega sveta, tudi delavcev in uradnikov ne mečejo iz služb radi političnega prepričanja, batina ne delijo, ker imajo bič za živali. V Londonu pa baje niti vozniki nimajo bičev, tam batina niti živalim ne delijo.

Kaj to pomeni? Ljudje so napredni. In v vseh naprednih in modernih državah vidimo, da imajo socialisti že veliko moč, na Angleškem imajo delavsko vlado, na Francoskem brez podpore socialistične stranke nobena vlada ne bi mogla ostati na krmilu in v Nemški Avstriji, kjer imajo vlado klerikalci v zvezi s fašisti v rokah, ima vendar ljudstvo vse pravice in svoboden tisk, ker je socialna demokracija tako močna, da proti nji ne morejo nič narediti. Kratko: socializem je za moderan svet, za enake pravice in dolžnosti vseh ljudi, vse druge stranke, kakor pri nas demokratska slovenska ljudska, radikalna itd., so kapitalistične, so proti napredku in ljudskim pravicam in silijo vedno nazaj v tiste, »lepe in dobre« čase, ko so imeli nekateri posamezniki iz zvenečimi imeni in uslovi vso oblast v rokah, ko so ukazali človeku: ubijaj! pa je moral ubiti človeka. Vse take krivice hoče socializem odpraviti. Veliko krivic je že odpravljenih, ampak 80% ljudstva ne ve, da je to zasluga socializma. Tudi ne ve, da je socializem že tako močan, da ga ne premaga več nobena sila in da bo po redu strmoglavil vse buržujske vlade.

Poglejmo malo v našo državo. Čitali smo pred kratkim, kako je tudi nova vlada napravila proletariatu veliko krivico. V Trbovljah je bil zlet DTE; proletarci, ki so hoteli na ta zlet niso dobili polovične vožnje, Sokoli, Orli in Orjunaši se pa vozijo za polovično ceno. Proletariat te krivice nikoli ne sme pozabiti! Kapitalističnim krvosedom, ki nas tako radi zmerjajo z boljševiki, lahko odgovorjamo, da so sami še hujski ko boljševiki, kajti v Trbovlje so se pripeljali rablji celo največ zastoj, ko so prišli streljati na proletariat. Drugi primer: ni dolgo tega, kar je »Napreje« objavil sodbo, da sta bila dva njegova odgovorna urednika obsojena. Kdor je tiste članke čital, radi katerih sta bila obsojena, se mora nasmehnuti, obenem pa ga lomi jeza, da je kaj takega mogoče.

Resnica ne bi smel pisati, temveč samo laž in demagogijo. Zato so pa dobili vladni reptili državno podporo, da so poslali svoje poročevalce k sejama Društva narodov, kako nam pa poročajo — kdo bi mogel to kontrolirati? Lahko se tudi lažejo na vse pretege, lahko zavijajo in potvarjajo govore delavskih zastopnikov na teh sejah, ker mi svojih ljudi ne moremo nikamor poslati.

Ljudstvo, spregledaj, kje so tvoje pravice! Kmet, delavec, uradnik, ali se vam ne godi krivica vsem trem? Ali se ne boste složno obrnili proti skupnemu sovražniku? Potem nas ne bodo več zmerjali za boljševike, naših urednikov ne bodo zapirali, ker resnico pišejo. [Tega članka ni napisal urednik, ampak navaden delavec in zaveden član SSJ, ki je že veliko pretrpel in je invalid, pa se mu kot invalidu tudi krivica godi kakor vsem.] Ampak v javnosti bomo vendarle govorili o vsem, precej nas je že po svetu in vaše puške in topovi so pajčevina proti zavednosti! Svet se bo stresel, ko bomo nastopili pod rdečim praporom vsi brez izjeme, kmetje, delavci in uradniki in bomo dokazali buržujski, da žene samo sebe v propast, ker nam ne mara dati enakih pravic.

Zavedi se torej, ljudstvo, da te čaka boljša bodočnost samo v socializmu, seveda v internacionalnem, ne kakšnem, »narodnem« ali »krščanskem«. Vsak zares zaveden član naše stranke je močan bolj ko 1000 Pašičevih, Žerjavovih ali Koroščevih ovčic. In zaveden je, kdor se drži pravilnika, ki pravi: čitaj, premišluj, piši, da boš lahko uveljavil svojo voljo v skupnosti. Postanite člani naše stranke, jugoslovanski proletarci, da se vam ne bodo smejali po svetu in vas prištevali k živalim! Tako vam kliče trpno, ki ga boli vaša nezavednost.

F. O.

Razno.

No, kaj bo? Minister Sušnik je ob svojem nastopu pokazal v besedah še mnogo več energije, nego smo je bili vajeni od vsakega takšnega ministra. Tako je obljubil, da bo novinarjem priskrbel proste železniške karte, še celo tozadevno naredbo je bil izdal — skoraj bo majhna večnost od tega. Dne 17. t. m. bi morali novinarji efekt teh ministrskih obljub in naredb imeti že v rokah. Stvar je namreč takšna: s 16. t. m. so stopile iz veljave vse ugodnosti, ki so jih novinarji itd. uživali pri vožnji, vsi jasni možgani so morali iz tega zaključiti, da bo vsaj do tega dne zadeva z novimi ugodnostmi urejena, saj je že par mesecev sem, odkar so bile g. ministrom poslani fotografije, legitimacije in podobne reči, na temelju katerih naj bi se železniške legitimacije izdale. Pa ni nič. Vsaj pri nas ni še nič. Kaj pravi g. minister Sušnik na to? Ali je on že vse uredil in stopa le novi odbor novinarske sekcije v Ljubljani po poti starega odbora, ki je bil izvoljen zato, da je moglo delovanje te sekcije mirno spati? Vse je mogoče. To da je novi odbor člane našega uredništva že priznal za redne člane sekcije, smo zvedeli na pr. čisto slučajno iz znamenitega mesta Honoluluja, uradnega potrdila o tem še nimamo.

Aretiran je bil inž. Marko Kranjc, predsednik slovenske Orjune in sicer zaradi trboveljskih dogodkov.

Pod vlado reda, zakona in pravice. V Jajcu so imeli radikali shod, no katerem je prišlo do spopadov z muslimani. Rezultat: 4 mrtvi, 10 težko ranjenih.

Nad vso Bolgarsko je proglašeno obsedno stanje.

Profesorja Martina Fusca, tistega, ki je »našel« Livijeve rokopise, so prijeli. Ugotovljeno je, da ni našel, kar je »našel«, temveč da je našel samo sporočilo o Livijevih rokopisih. Da bo tako, smo takoj rekli.

Kovinarska stavka v Avstriji se bliža koncu. Podjetniki so že pristali na najvažnejše delavske zahteve, samo znižati jih poskušajo. Da jim bodo poskusi bolje uspeli, je stavkovni odbor odredil, naj tudi delavci v dunajskih elektrarnah zastavkajo. Zaradi tega ni moglo že več buržujskih listov iziti. Delavstvo je v izvrstnem razpoloženju.

Madjarska je priznala Rusijo. Naši ministri še ne, čeprav so v najintimnejšem stiku z »boljševikom« Radićem.

Čehi so kupili od naše monopolske uprave 500.000 kg tobaka. Nam pa zatrjujejo iz Beograda, da se tobačni izdelki pocenijo! Če te zanima pogledj komentar k temu vprašanju v predčerašnjem »Napreju«.

Pod Herriotom. Na Herriotovo iniciativo so se na Francoskem odpravili kazenski izgon v kolonija Jetniki se povrnejo na Francosko.

Dvorni vlak so v Belgiji prodali radi štedenja. To je bila gotovo dobra prilika, da bi ga kupili za nas.

Upor na Kavkazu se baje vedno bolj širi. Vstasi so ustanovili v Kutahu novo vlado in zasedli Tiflis. Boljševiki spet poročajo, da to ni res in da so vstase iz Azerbejdžana že pregnali. Boljševikom mi manj verjamemo, ker so precej v začetku vstaje pokazali, kako neumno znajo lagati.

V Tripolisu je izbruhnil nov upor. — Vse zato, ker so dobila ljudstva po svetovni vojni samoodločno, kakor so jim jo obljubovali vsi mogoči kapitalistični demokrati!

Mahatma Ghandi je bil soglasno izvoljen za predsednika indijskega narodnega kongresa, to je zbornice.

Japonska je sprejela ameriški garancijski pakt. Po proračunu za bodoče leto pa dobi vojni minister za 24 milijonov jen več nego lani, to je 260 milijonov in sicer zato, da se stanje japonskega vojnega brodograjskega v odgovarjajoče razmerje do ameriškega. To je buržujska volja do razorožitve. Naša vlada si je tudi premislila pa sprejela ameriški predlog, v proračunu pa stoji, da bi vojni minister 4 milijarde Din rad, to je menda dvakrat toliko kakor lani.

Popravek. V predčerašnji notici »Prvo pero« je treba popraviti, da je Jack Perry prvo pero spopolnil l. 1824., ne 1924. — V 1. dopisu iz Trbovelj v torkovem »Napreju« naj stoji v začetku, da je minister Sušnik »stopil v vlado z geslom: vsem enake pravice«.

V Celje. Izdelovati čevlje na naročilo tistih, ki so še za prejšnje dolžni, to vendarle ne gre! Tudi pri brezposelnih ne. Takih naročil bi »Sloga« lahko imela za 10 velikih tovarov!

Kupujte čevlje samo z znamko »Sloga«.

Ako pijes »BUDDHA« čaj, živite že na zemlji raj!

Napreji!!

Za vsakega novega naročnika, ki ga pridobiš in ohraniš, boš imel enomesečno naročnino odpuščeno.

Idejno smo zmagali na celi črti. Zdaj gre še za to, da razširimo naše vrste, to pa je mogoče edinole z razširjenjem našega dnevnika »Napreja«. Sam se pa »Napreje« ne more razširjati, ker je pretesen in začetnikom ne more biti všeč, dokler ga popolnoma ne razumejo. Zato je treba nove naročnike pridobivati z osebno razlago in tudi ohraniti jih je mogoče le z neumornim razlaganjem in pojasnjevanjem. Kdor to delo vrši, zasluži priznanje, in uprava »Napreja« mu ga bo dala na ta način, da mu bo potem, ko bo novi naročnik plačal že pet mesečnih naročnin, poslala tozadevno priznanje in obenem potrdilo, da je s tem priznanjem plačana enomesečna naročnina »Napreja«.

Kdor bo v teku enega leta dobil 10 takih priznanj, dobi zanje novo priznanje s potrdilom, da je plačana dvomesečna naročnina.

Potrudite se, sodrugi, čas še ni bil nikdar tako ugoden. V enem mesecu lahko podvojimo število naročnikov. Takrat bo »Napreje« takoj cenejši.

UPRAVA »NAPREJA«.

Za smeh in kratek čas.

Tudi za dobro voljo je treba skrbeti, zlasti če se pri tem da mimogrede tudi kaj koristnega opraviti. Mnogi so mi sicer zamerili, da sem objavil svoj čas nekaj podobnega izpod Arnškovega peresa, pa vendar bom še enkrat riskiral — naj se sodrugi malo nasmejejo in zraven bodo zelo nazorno spoznali, da razne besede od guoja do lumparije prav nič ne smrdijo in prav nič ne kvarijo apetita. Besede so vedno le besede.

Torej — Arnšek je poslal te dni načelstvu zahtevo, naj ga nastavi za urednika »Napreja«. Za dokaz svoje zmožnosti je poslal uredništvu »Napreja« tale članek:

Bernot in načelo javnosti.

Bernot je pokazal v nedeljski številki »Napreja« vso svojo zmožnost zavijanja, bledenja in kraje pošterega imenja. Njegov »zos« v članku »Bodi svetloba!« je podoben gnojnemu izlivu iz gnusnega tura pri človeku, ki se vedno umiva — z blatom in gnojnico. V tem članku predstavlja čitateljem resolucijo, ki jo je sklenilo članstvo na članskem zborovanju v Celju dne 11. septembra t. l. Predno pa pravzaprav pove tisto in natisne, kar mu je naloženo kot odgovornemu uredniku, ki ni odgovoren le oblasti, ampak tudi stranki in proletarski javnosti, predno stori torej svojo prekleto dolžnost, za katero je nastavljen in plačan, si drzne še napisati nekaj lepih in socialističnih dogem, češ, glejte, ljudje, kakšen socialist sem jaz in kar jaz povem in poučim nezavedne mase, to mora in bo držalo. Kakor posestnik ali ekonom, ki obda gnojišče z be-

tonskim plotom, da bi ne zgedalo pregrdo, če ga vidijo drugi. Gnojišče pa ostane gnojišče, spremeni se samo okolica in pa pogled nanj, ki ga skriva betonski zidek, ravno tako nekako je Bernot napravil v tem članku. O celjski resoluciji pravi, da jo je sklenilo članstvo celjske krajevne organizacije pod vodstvom Arnška in Böhma, pa ne pomisli pri tem da če bi bilo tako, potem so bili vsi njegovi nuzki o socializmu zanič, ker brezuspešni, ko je učil, da morajo delavci sami misliti in sklepati. Slabo spričevalo daje Bernot torej sebi, ker dokazuje, da so njegovi nauki zanič zato, ker se jih on sam ne drži. Bernot pa far bi lahko rekli eno in isto, samo da pri prvem dostavimo še besedico „(laži)socialistični“, torej podobno, kar je on očital Kristanu. Mislim, da se ti bo celjsko zavedno delavstvo za tvoj poklonček jako energično in korenito zahvalilo, kajti kolikor vem, ga nimaš med nami človeka, ki bi si tvojih naukov ne bil zapomnil, ne samo ti si to misliš, ker imaš slabo vest in se zavedaš, da so tvoje besede daleč od tvojih dejanj.

Kar se tiče trditve, da je sodeloval pri resoluciji tudi maščevalna plat od moje strani, ne dvomim niti najmanj, da si ti res tako predstavljaš moje pisanje proti tebi. To dokazuje, da se zavedaš krivice in lumparije, ki si jo proti meni vodil, ker se bojiš, da se ne bi jaz radi nje nad tabo maščeval. Če torej potem trdiš, da je meni v tajništvu smrdelo, imaš deloma prav, kajti kako naj človeku diši kraj, v katerem opravlja kakšen posel, če pa stoji poleg njega vedno pijavka, ki mu z prefriganimi intrigami izpija kri in mozeg. Kdor je kapitalistično navdahnjen, ta si bo mislil pri takem človeku, piši ti mene v uho, pa bo šel sploh iz stranke ali gibanja stran: socialist si bo tudi mislil tako, samo da ne bo radi tega zapustil stranke in gibanja, pač pa samo tisti kraj in okoliš. V drugem kraju, kjer takih ljudi ni, bo pa delal za socializem dalje, ker delo za socializem mu diši, samo lumparije socialističnih farjev mu smrdijo.

Pa tudi če bi nosil v srcu mržnjo do tebe samo radi zlov, ki si jih napram meni počel, bi imel dovolj povoda očitati ti farja, kajti vse tvoje ravnanje proti meni je bilo socialistično ravno toliko, kolikor je delo farjev usmerjeno po Jezusovih naukih in naukih poštenja. (En slučaj: S. Kocjančič se je odpravil na pohod na Ponikvo in jaz sem mu nosil skupaj vse potrebno — pravilnike, brošure, časopise itd. V tiskarni se je tačas ravno tiskal „Naprej“ in sem jih jaz prinesel iz tiskarne nekaj izvodov, ker sem ravnokar tudi dokončal korekture in redakcijo za list. Med tem ko sem pripravil stvari za odhajajočega, je s. Edo Martinšek zlagal prinesene liste. Ko je končal, mi zaukaže Tončka Baragova, ki je prišla v tajništvo pred petimi meseci, naj grem po „Naprej“ v tiskarno, sama pa se je šla za omaro frizirat in lišpat za — fantovski ples, ki se je imel tisti večer vršiti v Krškem. Jaz sem točno vedel, da se za list nikakor ne mudi, ker odide šele drugi dan s pošto stran, za Kocjančiča se pa mudi, ker se odpelje čez tričetrt ure z vlakom, sem s svojim pripravljanim za tega nadaljeval. Tedaj se pa razjezi Iza Prijateljeva in pokliče s. Martinška z besedami: „Odzdaj boš ti hodil po „Naprej“! Le pojdi brž ponj, saj veš, kje je tiskarna.“ Deček, ki je šele en mesec bil v tajništvu, je seveda ubogal, saj je videl v ukazujoči svojo predpostavljeno. Bernot je to videl, pa mi je pozneje očital, da se upiram hoditi v tiskarno po časopis, da hočem biti komoden in zdaj mi pravi, da mi je delo smrdelo. Poštenjak bi storil drugače, še bolj pa socialist, ki ni socialistični far ali farizej).

Eto, Bernot, za druge dokaze proti tebi ni prostora v listu, ampak bo prostor drugje. Tvoja trditva je samo znak, da si kot inteligent in filozof ki pozna vse zakone logike in vede, jako premišljen ter se čisto dobro zavedaš, kaj govoriš in kakšen učinek imajo tvoje besede. Toda, drugič, Marks nas ni učil, da moramo čakati na farje, da nas bodo rešili, ampak je rekel, da je rešitev proletariata delo njega samega. Če imaš torej še kaj dobrega in socialističnega na sebi, ne samo v besedah, potem pojdi in nas pusti same, da bomo res sami pisali svoj list in da nas ne bo pital noben Bernot več s fingirano javnostjo, ki jo obrača vedno v svoj prid. Ali ni bil še čas, da objaviš moj članek, ki sem ti ga poslal pet dni po seji pokr. odbora 17. avg. in sem v njem povedal, da si katederski socialist. Da, hotel si odgovornost za tisti članek napraviti naši kraj, organizaciji, češ da drugače ne moreš meni dokazati, da se motim. Če bi med našim članstvom res vodila javno maenje jaz in s. Böhmi, bi gotovo bila članek v imenu organizacije desetkrat podčrtala, vsaj jaz, tako pa se je proti članku oglasilo pet odbornikov, ki jim ni bil všeč, češ da je preveč osebne. Danes ga seveda ne boš objavil, ker misliš da bi te preveč bolelo. Če ga pa objaviš, ga komentiraj le v toliko, kolikor je protisocialističen, kar se pa tiče tvoje obrambe za katederskega socialista, napiši izjavo, kakor jo napišem jaz, sebe braniti imaš pravico v imenu uredništva. Mislim, da smo imeli že dovolj Kristanov (jaz seveda ne, ker nisem še bil v stranki, ampak naš proletarijat) in da ni treba, da jih imamo še več ki bi komandirali z našim listom po svoji volji. Ker trdiš, da si Osetove članke objavil, v katerih je kritiziral tebe, imaš prav, kajti ti članki niso bili resni ampak so samo povedali, da imaš nekaj malenkostnih napak, da se obračaš kakor petelin na gnoju itd. Ko bi bil Oset napisal, da si poln zaviljanj, bi

bil njegov članek sigurno romal v koš. Se mnogo drugih izgovorov boš imel za pretvarjanje javnosti pa ne bo vse skupaj nič držalo, kajti izgovori brez dokazov so zanič in so za pretvaro dobri, če jih pes prinese na repu, ne samo kakšen Bernot na svojem strupenem jeziku.

Če moje izjave ne objaviš, je jaz ne pošljem v „Socialista“, kakor s. Jeram, ampak bom storil drugače. Vse sem že vnaprej pripravil, ker poznam tvojo moralo. — Celje, dne 15. IX. 1924.

Zarko Arnšek.

Dejanja, ki dokazujejo umetnost teh lepih izrazov, so dvojna. Prvič nisem hotel spogiti iz službe Tončke, ki si je v svojem 19. letu enkrat dovolila iti na ples, pa še brez Arnška. Pač pa je pri ekspediciji „Napreja“ zagrešila predrznost, da je „uredniku“ Arnšku rekla, naj prinese tiskane izvode iz tiskarne, namesto da bi bila rekla Bernotu, naj prosí Arnška, če se mu ljubi, naj bo tako prijazen in naj naredi tisto, za kar ima plačo dveh Tončk in kar je navadno vselej delal, ta dan pa ni hotel, ker je hotel zadrževati ekspedicijo in nagajati Tončki. Ne le da potem Tončke nisem spodil, ampak sem še celo izjavil, da je treba delati zaradi gela, ne pa na uslugo dekletom in ustaviť delo iz nagajivosti napram dekletom. Socializem ne sme biti odvisen ne od vremena, ne od srčnih muh in muk.

Seveda, če imam tako čudne nazore, je treba, da postavi načelstvo Arnška na moje mesto. Zato je tudi jasno, da se ga tako bojim.

Zagrešil sem pa še tudi drugo lumparijo. Nekoga drugega Arnškovega članka nisem objavil, ampak izjavil, da bo izšel, kadar bo prostor za take stvari. In ker Bernot ne mara vršiti svoje preklete in plačane dolžnosti, da objavlja članke svojega delodajalca Arnška, je zadnji čas, da pride Arnšek na njegovo mesto. To pa tem bolj, ker zdaj, ko je tako odločno pokazal svoje zmožnosti v „Napreju“, ne more nikjer drugje dobiti službe. Vsi kapitalisti se ga namreč enako boje, kakor Bernot.

Predno bo načelstvo odstavljeno, naj še hitro izvrši to izpremembo, potem morebiti še ostane pri svojih koritih. To je vsaj moje mnenje.

Nekaj resnega moram pa tudi povedati, zlasti za tiste, ki bodo še enkrat čitali članek „Bodi svetloba“ v „Napreju“ št. 133 in bodo tam našli besede o maščevanju, ali pa se spomnili, da sem v 129 št. „Napreja“ napisal utrinek „Maščevanje je moje“. Oboje je tako daleč od Arnška kakor luna od solnca. Celjani, ki so bili na seji 8. avg., vedo, da je nekdo drugi (ne Arnšek) omenil glede nakupa hiše, da bi bila pekarna potrebna že zato, da odstranimo Korena. Na to sem razlagal, da bi taka misel (tudi kot postranska) več škodovala, nego pa more pozitivno delo koristiti. Če torej Arnšek misli, da je bil kdaj kje govor o njegovem maščevanju, spada to k isti megalomaniji, ki ga je iz praktikanta naredila urednika, „ki zaključuje redakcijo.“

Povedati je tudi treba, da zaradi načela javnosti ne bomo vsem Arnškom na uslugo. To načelo je namreč resna stvar, ne pa predpustna šala. — Z. Bernot. —

Vestnik „Svobode“.

Del. telovadna enota „Svoboda“ v Hrastniku I. in II. priredi v nedeljo dne 21. septembra na vrtu gosp. Domitroviča javen nastop s sledečim sporedom: ob treh popoldne nastop članov članic in naraščaja, po nastopu prosta zabava s plesom, šaljivo pošto itd. Vstopnina 7 Din za osebo. Igra priljubljena Delavska godba na pihala iz Trbovelj. Vabimo vse bližnje odseke in prijatelje telovadbe, da se v čim večjem številu tega nastopa udeležijo.

ODBOR.

ZAVEDNOST.

V znak protesta, ker nima tajništvo sredstev za upeljavo Böhmovega sistema v knjigovodstvu so nekateri sklenili odtegniti strankini upravi še ta sredstva, tako ima nekdo že denar za naročnine pa ga noče izročiti. Tako sodrugi — če je ta celo član pokrajinskega odbora, se nič ne čudite — zahtevati je lahko, toda delati in izvršiti je mnogo težje. Pa če mislite, vi razdirači, da bo socializem zmagal tako, da bodo morali strankini nastavljenjenci, ki so že itaš nezakonito in celo proti socialističnim načelom preveč vpreženi v delo — še več žrtvovati in hoditi strgani itd. še v marsikaterem pomankanju, ker morajo pretariti samo z malenkostnimi predujmi, če mislite, da boste s svojo nezavednostjo pomagali strankinemu napredku, zapomnite si, da lačen konj ne vleče. — Če ste pa nasprotnega naziranja, pridite sami in pokazite, da znate še bolj žrtvovati. Upravičeno bi smel vsak socialist odtegniti svoja plačila tisti upravi, ki se skriva za črnimi fondji, ali jih celo vzdržuje, oziroma, ki zna „napraviti, da izgine“ kar četrt milijona, ne da bi kdo vedel kdaj, kako in kam.

Proletarci!

Gostilne in kavarne, ki nočejo vašega lista, najbrž tudi vašega denarja ne marajo.

Ustrezite jim!

Dopisi.

Jesenice. Dne 15. sept. se je vršila volitev župana, izvoljen je bil pri ožjih volitvah klerikalec s 16 glasovi, 7 glasov so dobili demokrati, ostale glasovnice so bile prazne. Za prvega svetovalca je bil izreban sodrug Pintar. Demokrati so izjavili, da ne sprejmejo nobenega svetovalskega mesta.

Delavcem v premislek.

Pod tem naslovom sem napisal za 133. števec „Napreja“ članek, ki naj bi bil delavcem, ki me prav razumejo, v pouk, drugim, ki imajo z debelo mreno zagrnjene oči, v premišljevanje, tretjim, to je podkupljenim, pa kot sunek v rebra. Danes mi je še nekaj opomniti o konsumu, ki ga tisto podjetje hujše namerava ustanoviti. Ne vem, če bo to konsum, ki bo nudil delavcem vse, samo denarja ob sobotah ne. Zdi se mi, da delavec ne bo dobil nič v roke, ker bo večer suženj, saj zaslužek 2/50—3 Din na uro ne zadostuje niti za potrebščine in delavec bo potem primoran tako dolgo držati se v tovarni, da ga stanost dohiti, ko reveža v takem položaju nihče več ne pozna, tudi tisti ne, kateremu je do starosti garal. Delavci, tudi jaz sem delavec in čeprav dobivam na uro več nego 3 Din, vendar moram premišljevat o bodočnosti, kako bi potem ne premišljeval ti, ki zaslužiš 3 Din ali še manj? Tudi ti veš, da pride zate nekoč še hujša beda, če nimaš kakšne protekcije in če jo imaš, bodo pa zato drugi bolj trpeli, tvoji sotrpini, ki so še slepi. Slepega človeka lažje izkoriščajo kakor takšnega, ki vidi in ki se zna tudi braniti. Delavci, apeliram na vas, pobrigajte se za svoje lastne konsume, ne pa za podjetniške! Tiste, ki gospodarijo napačno v delavskih konsumih, jih vrzite na občnih zborih, in videli boste, da vam bo tudi vaš konsum audil vse dobrine. Samo sodelovanja je treba, ne pa da rečete: Saj je vse dražje nego kje drugje. Vreči je treba izkoriščevalce ven in si ustanoviti lastno produkcijo, kakor sem zadnjič pisal o gospodarstvu s hišami. Seveda, po žrtvovalnosti je treba in štedenja! Delavci, premišlujte! Toliko za danes k nakanam tiste velezaslužne tvrčke, ki ni nobena druga kakor Westnova. — Valentin Lebič.

DELAVSKI JAVNOSTI IN ORGANIZACIJAM.

Celjska podružnica „Svobode“ je privedla svojo javno knjižnico na takšen nivo, da se lahko prišteva že med popularne ustanove, katerih ni prezirati. Smatramo pa, da je eminentne važnosti, če se tudi delavstvo po manjših krajih začneja nekoliko bolj baviti s čitanjem. Ker so pa knjige silno drage, posameznim manjšim krajem ni mogoče nakupiti vsaj 500 knjig in zato nimajo ničesar za izobrazbo.

Naša knjižnica je imela že z vsega početka namen ustanovljati podeželske izposojevalnice svoje knjižnice, katere bi dobivale po 50 ali več ali manj knjig naenkrat na posodo, da jih posojajo prebivalstvu. Ko so te knjige prečitane, dobi podružnica spet druge. Za knjige, ki jih naroči izposojevalnica, mora seveda poslati naši knjižnici dogovorjeno jamstvo in plačevati od vsake knjige tedensko dogovorjeno izposojnino.

Naslovniki, dogovarjajte se med seboj o tem, naravno je, da je treba točnih dogovorov in upanja na kakšen uspeh, kajti z deficiti nam kot novorojenemu detetu ni mogoče delati. Pišite nam, pismenja, potem se lahko vse dogovorimo. — Odbor „Svobode“ v Celju.

UTRINKI.

Svet, kjer je polna mošnja s prazno glavo več vredna od polne glave razuma s prazno mošnjo ne more biti razumen svet.

Delavci imajo žuljave roke in potrebujejo v boju proti svojim sovražnikom tudi žuljave možgane!

Čitajte naš tisk!

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrat. V vaših rokah je, kakšno

Inseratno politiko

delsjo trgovci. Trgovci so bolj navezani na v.s. nego vi nanje!

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zveznik Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

18. IX. Tiskarna bratov Rempret v Krškem 100